

Шамота Галина Михайлівна
К.е.н., старший викладач кафедри фінансів,
Матюшенко Аліна Віталіївна
магістр
Державний вищий навчальний заклад
«Українська академія банківської справи
Національного банку України»,
м. Суми, Україна

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

В сучасних умовах розвитку економічних процесів, проблема управління основними засобами набуває великого значення для всіх підприємств України. Основні засоби, які були сформовані на початковому етапі діяльності підприємства, вимагають постійного управління ними. Актуальності набуває необхідність дослідження сучасного стану основних засобів та розробки ефективних стратегій управління ними.

Останнім часом, проблеми управління основними засобами підприємства розглядалися багатьма провідними вітчизняними вченими-науковцями, серед яких наукові праці О.І. Амоші, І.О. Бланка, Н.Ю. Брюховецької, В.В. Ковальова, Т.В. Теплової, М.Г. Чумаченка, І.Б. Швець та ін. Проте, незважаючи на багаторічні напрацювання, багато важливих питань, на нашу думку, залишається не вирішеними і потребують подальшого дослідження.

Метою даної роботи є дослідження та обґрунтування стратегій ефективного управління основними засобами підприємства.

На сьогоднішній день, постійний контроль за ефективним використанням основних засобів має велике значення для управління виробничою діяльністю кожного підприємства. Ефективне управління основними засобами підприємства є досить складною системою.

На вітчизняних підприємствах управління основними засобами здійснюється на основі нормативно – правових актів, а саме:

- Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»;

- МСБО 16 «Основні засоби»;
- Податковий кодекс України.

Важливо зазначити, що стратегія управління основними засобами повинна бути пов'язана із загальною стратегією розвитку підприємства. Головною метою стратегічного управління основними засобами є забезпечення складу основних засобів за якісними та вартісними характеристиками з урахуванням оптимізації витрат на досягнення максимального досягнення поставлених цілей.

На успішне управління основними засобами впливають багато чинників, як внутрішнього, так і зовнішнього характеру, але, головними, на нашу думку, є особливості умов виробництва, специфіка господарської діяльності та кінцевий результат, що безпосередньо впливають на ефективність управління основними засобами в цілому. Також, успішність управління основними засобами підприємства можна розглядати з позиції ефективності їхнього використання в господарському обороті. Через те, що основні засоби використовуються тривалий час, вони поступово втрачають свою вартість за рахунок фізичного зносу, а перенесення вартості основних засобів на продукцію, що виготовляється, виконувані роботи, надавані послуги відбувається за рахунок нарахування амортизації. Тобто, управління основними засобами переважно зводиться до того, щоб забезпечити своєчасне підвищення ефективності їхнього використання.

Проведений аналіз засвідчив, що на більшості підприємств України існують лише окремі елементи управління у вигляді аналізу рівня використання основних засобів. Але на таких промислових підприємств управління основними засобами базуються здебільшого на застарілих підходах та методах і вони абсолютно не адаптовані до сучасних умов господарювання.

Тому, ми вважаємо, що необхідна розробка нового механізму ефективного управління основними засобами підприємств в сучасних умовах господарювання, заснованого на наукових підходах до процесів управління. Важливо, щоб сучасна система стратегічного управління основними засобами

промислового підприємства, постійно діяла і мала додаткові можливості.

Особливу роль у ефективній системі управління основними засобами необхідно відвести бухгалтерській службі підприємства. Адже, саме від якості роботи цієї служби багато в чому залежить і якість усієї системи. Основоположними завданнями бухгалтерської служби в системі управління основними засобами є наступні:

- правильна класифікація об'єктів основних засобів, що купуються (будуються), при введенні їх в експлуатацію, залучення для цих цілей компетентних фахівців технічних служб;

- організація оптимальної облікової політики відносно основних засобів (встановлення оптимальної вартісної межі між основними засобами і малоцінними необоротними матеріальними активами, введення необхідних субрахунків з метою адаптації бухгалтерського і податкового обліку, введення забалансових рахунків для обліку джерел фінансування придбання (будівництва) нових об'єктів основних засобів і т. д.);

- здійснення найбільш вигідної підприємству амортизаційної політики;

- визначення (спільно з економічними службами) терміну корисного використання об'єктів;

- постійне приведення облікової вартості основних засобів у відповідність з ринковою шляхом проведення переоцінок у встановленому порядку;

- ведення роздільного бухгалтерського і податкового обліку основних засобів, відмова від пріоритету податкового обліку відносно бухгалтерського для спрощення облікових робіт.

Висновки. На підставі аналізу управління основними засобами підприємств України, необхідно зазначити, що даний процес досить складним на сьогоднішній день. Проблема полягає в тому, що основні засоби, формуються при створенні підприємства і служать, доволі, тривалий час.

Таким чином, з метою підвищення рівня стратегічного управління основними засобами промислових підприємств, особливо в сучасних умовах господарювання, необхідне впровадження нових механізмів управління,

заснованих на ефективних сучасних підходах.

Список використаних джерел

1. Ареф'єва, О. В. Теоретичні аспекти управління відтворенням основних засобів підприємства в ринкових умовах господарювання [Текст] / О.В. Ареф'єва // Вісник НАУ. – 2009. – С.6-11.

2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 “Основні засоби” [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/document/92427/МСБО_16.pdf

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92 // Збірник систематизованого законодавства. – 2003. – №11.

4. Тиха, О. А. Управління фінансуванням основних засобів [Текст] / О. А. Тиха // Економіка. – 2010. – С.7-10.

5. Фурсов, О. І. Формування організаційно-економічного механізму управління основними засобами в умовах реструктуризації підприємств [Текст] / О. І. Фурсов // Економіка. – 2009. – С.16-20.